

ANNEM YERYÜZÜYDÜ BABAM GÖKYÜZÜ

Ömrümün en güzel renklerini, Anadolu'nun kalbinde geçen çocukluğumda biriktirmişim. Bunu yıllar yıllar sonra anladım.

Yüksek bir dağın başındaki köyümüz, denize uzak ama sanki gökyüzüne çok yakındı. Köyün sokaklarının yanı sıra çevredeki tepeler, çayırlar, harman yeri ve meyve bahçeleri hep oyun alanımızdı. Gündüzleri güneş, bulutlar, kuşlar, keçiler, inekler, böcekler ve bitkiler çoğu zaman oyunlarımızın bir parçası olurdu; geceleri ise ay ve yıldızlar...

Büyüklerimiz kadar yerdeki toprak veya gökteki bulutlar da bir şeyler anlatırdı bize... Köydeki ihtiyarlar, bulutlara veya uzak dağların ucundaki ufuklara bakıp hava durumunu tahmin ederlerdi. Nasıl oluyor da her seferinde dedikleri doğru çıkardı. Doğanın fısıldadığı işaretlere bakıp o hafta havanın nasıl olacağını, o yıl kışın sert geçip geçmeyeceğinin, o yaz hangi meyvelerin bol olacağını ipucunu verirlerdi. Doğanın sesleriyle ve renkleriyle bütünleşen bir bilgelik vardı etrafımızda...

O zamanlar farkında olmasak da kış gecelerinde kandil ışığı altında babaannemin anlattığı masallar, yazın tarlada çalışırken dedemin ara sıra söylediği türküler, başta annem olmak üzere tüm büyüklerimizin her sözün sonuna eklediği atasözü veya deyimler, hep yeni bir bilgi ve farklı bir ışık katmış hayatımıza...

Soğuk havalarda annemden "Kar yağsın, kaygı yağmasın." sözünü duydukça umutla her zorluğun aşılabileceğini öğrenmişim. Ya da annemin sıkça söylediği "Acele işe şeytan karışır." sözüyle serinkanlı olmanın önemini, "Sebepsiz kuş yuvadan uçmaz." sözüyle de her şeyin bir nedeni olduğunu nakış gibi işlemiş belleğime...

Babamın "Bin bilsen de bir bilene danış." veya "Soran dağlar aşmış, sormayan ovada yolunu şaşmış." sözleri sayesinde istişare edip ortak akılla iş yapmanın değerini anlamışım.

Dedemden duyduğum "Ne ekersen onu biçersin." ile anneannemin sıkça söylediği "Hazıra dağlar dayanmaz." ve "Ödünç yiyen kesesinden yer." öğütlerini duydukça ancak azimle çalışıp çaba göstermenin karşılığını alabileceğimize inancım artmış.

Babaannemin “Bir tutam tarhana varsa ehline pişirt.” sözü, işi bilene yaptırmanın önemini öğretmiş.

Dayımın “Çala çala bir hava bulunur.” sözünü duydukça zamanla her şeyin bir şekilde yoluna girebileceğini anlamışım.

Bunlar gibi birçok söz dilime işlemiş, bugün de kullanmaya devam ediyorum.

Hatırlıyorum da çocukluğumda bazen evde yatağa uzanıp kitap okurken düşüncelere dalar giderdim. Büyüklerimden duyduklarımın, okuduğum hikâye ve masallarda yazılanlar kadar renkli olduğunu hissederdim. Duyduklarımı kendi masalıma, hikâyeme dönüştürdüğüm uzun hayaller kurardım.

Yıllar içinde birçok kitaba ve yazıya dokunduktan sonra iki şairin Türkçe ile ilgili dizelerini görünce aslında dil sevgisinin çocuklukta oluştuğunu anladım. Fazıl Hüsnü Dağlarca’nın “Türkçem, benim ses bayrağım” dizesi ile Cemal Süreya’nın Yunus Emre’yi tanımlarken söylediği “Yunus ki süt dişleri Türkçenin” dizeleri, bana kendi çocukluğumu anımsattı.

İşte o zaman, çocukluk dünyamda annemin toprak gibi eliyle, diliyle beni büyüten yeryüzüm olduğunu; babamın da gökyüzüm gibi hayatıma ufuklar açtığını hissettim. Onlardan başka tanıdığım olan birçok yıldız, güneş ve ay ile çocukluğumun gökyüzü aydınlanmış.

Çocukluğumda duyup gördüklerim, bugün hayatıma renk ve ışık katmaya devam ediyor.

Tolga ERENUS

Künye: ERENUS, T. (2024). Kök. *Özel Eğitim Çocuk*, 11, s. 40-41.